

لەكاتی پەتای جیهانی چۆن یارمەتی تەندرووستی مێشکی مندالەكەت دەدەیت

لە كاتی گۆرانكاری و ئالەنگاریه كاند، لەوانە یە نینگە رانی تەندرووستی و كامە رانی مێشکی مندالەكەت بیت، بە تاییبەت كاتیك پەتاكە بە درێژایی كات بەردەوام دەبێت. زۆرێك لە مندالان و گەنجان هەولیانداوێ خۆیان لە گەل سەرجهم ئەو گۆرانكارێانەدا بگۆنچێن كەوا لە ماوەی چەند مانگی رابردوودا روویانداوێ بەهۆی كۆفید-19. بۆیە، دەشیت تیبینی ئەوەت كردبیت لە كاتیكەوێ بۆ كاتیكی ترمندال یان هەرزەكارەكەت دەشیت نینگە ران، غەمبار، تەنھا یان بیئارام بیت. لەوانە یە نینگە ران بن یان تورە بن لە كاتیكدا چالاکێ عادیەتێه كان دەوێستێنێن یان لەوانە یە بۆ ئومید بن لەو شتانی كە ماوە یە كی زۆر بۆی لە چاوەروانی دا بوون. زۆرێك لە قوتابیان نینگە ران لەوێ لەوانە یە زۆرێك لە چالاکێ گرنگە كانی قوتابخانە یان لە دەست چوو بیت و هەست بە بیتاقەتی بکەن لەوێ كە ئەمسال دەبیت لە قوتابخانە چی روویدات. سەرجهم ئەو هەستانی لەم ساتە نادیارە دەشیت پێشبینی بکړین.

هەروەها دەزانین كەوا هەندێك لە قوتابیان و خێزانە كانیان/سەرپەرشتیكارانیان رووبەر ووی ئەزموونێكی سەختی زۆر و لە دەستدان بوونەتوێ بە درێژایی ماوەی پەتاكە. بەم شێوە یە مندالەكەت یان نەوجەوانەكەت ئەركی زیاتری لەسەرە ئەهستۆی بگړی بە بەراورد بەوانی تر، هەروەها تۆش دەتوێت بزانی ت ئایا باشن.

چۆن دەتوانی یارمەتی مندالەكەت یان نەوجەوانەكەت بەدەیت تاوێ كو تەندرووستی مێشکیان باش بیت لە كاتیكدا پەتاكە بەردەوامی هەیه؟ چۆن دەزانی ئەگەر مندالەكەت یان نەوجەوانەكەت كێشە ی تەندرووستی مێشکی هەبیت كە پێویستی بە یارمەتی زیاترە؟ لەلای خواروێ هەندێك وەلاممان بۆ ئەو پرسیارانە ئامادە كړوو.

لە باری لەناكادا

هەندێكجار دەشیت پێویستیت بە یارمەتی بیت. ئەگەر تۆ یان كەسێك كە دەیناسی كێشە ی تەندرووستی مێشکی بۆ درووستبوو یان بەكارهێنایی مادە ی هۆشبەر بوو، پەيوەندی بە هێلی قەیرانەكان، یان پەيوەندی بە ئۆتۆمبیلی فریاكەوتن بکە، یان برۆ بۆ ژووری فریاكەوتن لە نەخۆشخانە ی ناوچەكەت. تەنانەت لەم كاتە نالەبارانەدا، گرنگە یارمەتی راستەوخو بە دەستبەھێنیت كە پێویستتە. خەلكانیك هەن كە ئامادەن و بەردەستن بۆ یارمەتیدان.

تیبینی: ئەگەر سەردانی ژووری فریاكەوتن بکەیت، پێویستتە ئامادەبیت بۆ بەشداربکړدن لە "پشکنینی چالاک" بۆ كۆفید-19 وەكو ستاندری پرۆتۆكۆل لە كاتی ئیستادا. هەروەها داوات لێدەكړیت دەمامك بەستیت. هەول بە ئارام بیت بەجۆرێك وابزانە كەوا كرداریكی ستاندره و نمونە یە كە كەوا چۆن پێشەوێ رانی چاودێری هاوکاری پێشەكش دەكەن.

ئەگەر دلنیانیت و دۆخەكە لەناكاو، یان تەنھا دەتوێ باسی دۆخەكە بکەیت، هەولبەدە پەيوەندی بە Telehealth Ontario بکەیت لەرنگە ی 1866797000، یان هێلی تەنگانە یاخود تیمی گەرۆکی قەیرانەكان لە ناوچەكەت. تەماشای لیستی خواروێ بکە بۆ ژمارە ی پەيوەندی زیاتر.

تەوهری سەرچاوە كانی تەندرووستی مێشکی تاییبەت بە گەنجان

هاوبەشیمان هەیه لەگەل Jack.org و Kids Help Phone بۆ درووستكردنی تەوهری ئۆنلاینی كۆفید-19 تاییبەت بە سەرچاوە ی تەندرووستی مێشکی گەنجان بۆ یارمەتیدانی گەنجان تاوێ كو ئاگاداری خۆیان و یەكترین. تخابە بەشێوە یە كی بەر فراوان لەگەل گەنجانی زیانت هاوبەشی بکە.

چۆن ده توانم منداله کهم یان نهوجه وانه کهم به تهن درووستیه کی باش بهیلمه وه له کاتی په تایی کوفید-19؟

وه کو دایک و باوک/سه رپه رشتیار و نه دنامیکی خیزان، باشترین شت که بتوانین بیکهین بریتیه له بهرده و امیدان به گفتوگو کردن له گهل منداله کان و نهواجه وانه کانمان و ئارامی و تیگه پشتمان هه بیت.

ئهم رینمایانه ی لای خواره وه مان ئاماده کردوه تاوه کو هه ندیک بیروکت پبدهین بۆ ئه وه ی له میشتک بمینتته وه. به دلنیا ییه وه، تۆ منداله کهت له هه مووان باشتر دهناسی، بۆیه ئهم رینمایانه به پیی دوخی خیزانه کهت/مائه وهت ره چاو بکه.

بۆ مندلانی بچووکت

- **هیمن به.** منداله کان تهماشای کاردانه وه مان ده کهن له به رامبه ر دوخه پرفشاره کان. له بیرت بیت کاتیک ئارام ده گریت، ئه وه یارمه تی منداله کهت ده دهیت به ئارامی بمینتته وه. بیر له و ریگایانه بکه وه که ده توانی مامه له له گهل ئه و فشارانه دا بکه ییت که ده شیت هه ئتگر تیبیت (قسه کردن له گهل هاو ریگانت یان که سانی به ته مه نتر، پیاسه کردن، جه ختکردنه وه له سو پاسگوزاری، هتد). تاوه کو به باشترین شیوه ده رکه ویت له هاو کاریکردنی منداله کانتدا. ئه گهر هه ست به سه رقالی یان نیگه رانی زۆر قول ده که ییت، بوهسته و هه ناسه یه ک بده بهر له وه ی قسه له گهل منداله که تدا بکه ییت.
- **به ساده یی سهیری بکه.** په تاکه، رپوشوینه کانی تایهت به پاراستنی تهن درووستی گشتی، و نمونه کانی وه کو نه ژاد په رستی، چه وسانه وه و یان له ده ستدان ده کریت هه ستی سه رقالی و ئالو زیت بۆ دروست بکات. زۆر زانیاری هه یه که ده سته بچۆ بۆمان دیت. ده توانی یارمه تی منداله کهت بدهیت له ریگه ی کورتکردنه وه ی بۆ چه ند به شیک که بتوانریت زالبیت به سه ریدای و جهخت له سه ر ئه و شتانه بکاته وه که وا گرنگی زیاتریان هه یه بۆیان. بۆ نمونه، بیرخستنه وه یان که وا سه لامه تن، روونکردنه وه بۆیان که وا هه ئه وشاندنه وه رووده دات تاوه کو یارمه تی ئه وان و که سانی نیو کومه لگه بدات له فایرۆسه که پارێزراوبن، پیان بو تریت که وا له ریگه ی شوشتی ده سته کانیان به بهرده وومی و به ستنی ده مامک یارمه تی هه مووان ده دن، هتد. بوونی هه دنیک شیوازی قسه کردن که یارمه تیان بدات له دوخه که تیبگه ن، تاوه کو بتوانیت به ریگه یه کی هیمن دووباره ی بکه یته وه، ده کریت هاو کاریبیت.
- **گوپیگره.** ریگه به منداله کهت بده که باسی هه سته کانی بکات. له سوژه کانیان تیبگه و یارمه تیان بده ده ستنیشانیان بکه ن. ده توانی بلی، "به لی، ده توانم پیت بلیم که هه ست به نیگه رانی ده که ییت" یان "ئاسایه هه ست به توره یی بکه ییت که له ئیستادا ناتوانی داپیرت بیینی." هه ندیک له منداله کان له وانه یه به ئاسانی قسه له سه ر هه سته کانیان نه که ن یان وشه ی پیوستیان نه بیت تاوه کو هه سته کانیان ده ستنیشان بکه ن و ئامازه ی پیبکه ن. ئه گهر تیبینی مامه له ی جیاوازی کرد، ده توانی بلی. "ده موه ی بزائم ئه گهر هه ست به نیگه رانی ده که ییت، یان غه مباریت؟" هه روه ها "چ شتیک یارمه تیت ده دات هه ست به باشتر بوون بکه ییت؟"
- **زانباریه کان به پیی گونجانی ته مه ن به کارینه.** وه لامی پرسیاره کانی منداله کهت بده وه ده رباره ی په تا جیهانیه که و رپوشوینه کانی تهن درووستی گشتی به درووستی تا ده توانی به لام وه لامه کانت با به پیی ته مه ن گونجاو بیت. تهماشای **به شی سهرچاوه زیاده کان** بکه له لای خواره وه بۆ لینکی سه رچاوه ی زانیاریه راسته قینه کان ده رباره ی کوفید-19. تهماشای بۆردی ئاگادارکردنه وه ی قوتا بخانه کهت بکه تاوه کو زانیاری ده رباره ی پرۆتوکۆلی سه لامه تی و رپوشوینه کانی قوتا بخانه وه ربگریت.
- **به رکه وتن سنوردار بکه.** خو ت به دوور بگره له گوپیگرتن یان تهماشاکردنی هه و آل ده رباره ی په تایی جیهانی له گهل مندلانی ته مه ن بچوک که له چوارده ورتن. خو ت به دوور بگره له قسه کردن له سه ر نیگه رانیه کانت له بهرده م مندلان. هانی مندلانی ته مه ن گه وره بده تاوه کو ئاگاداری به کاره یانی تۆره کومه لابه تیه کانیان بن و پشویه ک بده ن. یارمه تیان بده تاوه کو ره خنه گرانه بیربکه نه وه ده رباره ی ئه و شتانه ی ده یخوینه وه له ریگه ی ئۆنلاین، با ئه فسانه و راستیه کان له یه کتری جیا بکه نه وه.
- **هه ولبده نه رمیه ک له رۆتینه کانتدا هه بیت بۆ منداله کهت.** له کاتی فیزیوون له مائه وه، زۆرینک له خیزانه کان کاتیک ئاسایی به لام به ئیسراحه تیان داناوه بۆ پیاسه کردن و خه وتن، و به هه مان شیوه بۆ ژمه کان و سوکه ژمه کان. له وانه یه ریتمیکت درووستکردبیت و ئه و شتانه ت بۆ ده رکه و تیبیت که بۆ خیزانه کهت و مائه وهت به کار دیت، هه روه ها ئه و شتانه ی به کار نیاته. بۆ ئه م سالی قوتا بخانه، ده توانی پشت به و شتانه به سستی بۆ زۆربه ی ئه و شتانه ی که دوواتر دینه پشیت.
- **ئارامیه و تیبگه.** له وانه یه تیبینی گۆرانکاری له ره فتاری منداله کهت بکه ییت له کاته پر فشاره کانتا که په یوه ندی به په تا یان هه سته کانی تره وه هه یه. منداله کان به جۆریکی جیاوازی کاردانه وه یان بۆ گۆرانکاری له رۆتین و فشاردا ده بیت. له وانه یه زۆر به

ئاسانى بشيوتىن، يان زياتر سۆزدارين، يان ئەو كارانه بىكەن كە بە تەمەنئىكى بىچوكتەرەو ئەنجاميان دەدا. ھەولبىدە لەگەل مندالە كەتدا روونترىبىت، لەبەر ئەوھى لەوانەيە تەنھا پىويستيان بەوھ بىت دووبارە دىنيا بىكرىتەوھ و ئارامىن لەم كاتەدا.

بۆ نەوجەوانان، لەگەل ئەم ژمارە رىئامبەيى سەر مە، ئەمانەيى لای خوار موش دەشەيت يارمەتيدەرىن:

- **ئارامبە و تىبگە.** بىر لەو كاتانە بىكەوھ كەوا مندال بووى و پەيوەندىە كۆمەلايەتەيەكان چەندە گىرنگ بوون بۆت (دەكرىت ئىستاش ھەر وابىت!). نەوجەوانان پەيوەندىە كۆمەلايەتەيەكانيان كەمتر بووھتەوھ و بۆنەكانيان ھەئوھشاوھتەوھ. ئەمەش دەشەيت بىتاقەتەيان بىكات. ھەول بىدە ئارام بىگرىت و تىبگەيت – ھەولبىدە ھەستەكانيان كەمەنەكەيتەوھ. لەجىياتى ئەوھ، گوئىبىگەر، دىلنپان بىكەوھ، بەخىشندەبى دەرىبەر.
- **ھانى ھاوسەنگى بىدە.** ھەندىك لە نەوجەوانان لەوانەيە حەزبان لە پلاتفۆرمەكانى ئۇنلاين، تۆرە كۆمەلايەتەيەكان، يان يارىكرىد بىت وھ كو بەشەيك لەو دابراھەي كە رۆژ بە رۆژ بەھۇ راسى پەتاكە درووست بووھ – ئەمە چاوەروانكراوھ و دەشەيت تۆش ھەولبىدەيت خۆت سەرقال بىكەيت. ھەرۇھە دەشەيت نەوجەوانان ھەست بە نىگەرانىەكى زۆر بىكەن سەبارەت بە ئاستيان لە قوتابخانە و لەوانەيە كاتىكى زياتر لەسەر فىركارى كۆمپوتەر و ئۇنلاين بەسەر بەرن يان كارەكانيان تەواو بىكەن. بەلام، بەسەرىدىنى كاتىكى زۆر لەسەر شاشە دەكرىت كارىگەرى خراپى لەسەر تەندرووستى مېشك ھەبىت. پشوو وەرگرتن دەكرىت يارمەتيدەر بىت. ھەولبىدە خەوت چاكبەكەيت، خواردىنى باش بخۆى، ھەرۇھە ھەركاتىك گونجا چەند كاتىك لەدەرەوھ بەسەر بەبەيت. دەتوانى بانگەتەشتى مندالەكەت بىكەيت بۆ پىاسەى رۆژانە لەگەل خۆتدا، ھانى بىدە تاوھ كو يارى بۆرد بىكات، يان پىكەوھ خواردىن درووست بىكەن. ھاوسەنگى لەنىوان بەسەرىدىنى كاتەكان لەسەر شاشە و چالاكەيەكانى تر يارمەتى تەندرووستى دەدات. بۆ زانىيارى زياتر تىكايە تەماشى لاپەرەى زانىيارى بىكە [يارمەتيدانى مندالەكەت بۆ مامەنەكرىد لەگەل تەكنەلۇژىاي دىجىتالى](#).
- **بەرلەوھى قسە بىكەيت بوھستە.** لەگەل ھەوالى زۆر دەبارەى كۆفەيد-19 و رووداوھ نەخوزارواھكانى تر كە پەيوەندى بە نەژادپەرسى و چەوساندنەوھ ھەيە دەبىتەھۆى بەرزكرىدەوھى سۆزەكان، بەركەوتى زياتر دەشەيت روو بدات. دەتوانىت پشوو بىك وەر بىگرىت بۆ نەوجەوانەكەت لەرىگەى گەنگەشەنەكرىدنى باروودوخەكانى بەردەمىان. لەھەمان كاتدا، گىرنگە كەوا دەرفەت بەرخسەيتىت بۆ ئەندىشەكرىد و تىگەبىشتن لە رووداوھكان كە لە دەوروبەريان روودەدەن. بۆ نمونە، زۆرىك لە خىزانەكان/مالباتەكان كاتى خۆيان بۆ قسەكرىد لەسەر ناخۆشەيە بى ناونىشانەكانى مندالان لە دەرەوھى قوتابخانەكانى كەنەدا بەسەر دەبەن، لەگەل شلەژانى دەرروونى و ناخۆشەيە پەيوەستەكان بەمە. كاتىك مندالەكەت نىگەرانىەكانيان پىدەگەيەنىت، دەرفەتەيىكان بۆ بەرخسەيتە تاوھ كو بىر و ھەستەكانيان بۆزىنەوھ، و لەرىگەى وشەكانەوھ يارمەتەيان بىدە تاوھ كو لە ھەستەكانيان دىلنپانەوھ.
- **گوئىبىگەر و ھەركات تەننىپى بىبەخشە.** دەشەيت ھەندىك لە مندالان نىگەرانى تەندرووستى ھاورىكانيان يان ئەندامانى خىزانەكانيان بن، سەبارەت بە بلاو بوونەوھى پەتاكە لەناوخۆ و لە دوونىادا، يان دەبارەى لەدەستدانى كاتى قوتابخانە و تەوانىان بۆ تەواوكرىدنى كۆرسەكان. ئەگەر نىگەرانىەكانيان بۆ تۆ دەرىبى، گوئى لە نىگەرانىەكانيان بىگەر و دىلنپان بۆ بىبەخشە. دەتوانى دەبارەى ئەو رىوشوتىنانەى خۆپارىزى قسە بىكەيت كە گىراونەتەبەر بۆ پاراستى سەلامەتەيان، ھەرۇھە چۆن خۆتان ئامدەكرىدوھ وھ كو خىزان/مالبەوھ، و چۆن ژيان دەگەرتەوھ دۆخىكى ئاساپى نوئى. بۆ ئەو نەوجەوانانەى كەوا نىگەرانى دەبارەى لەدەستدانى كاتى وانەكانيان و تەواوكرىدنى كۆرسەكان، دىلنپان بىكەوھ كەوا كارمەندانى قوتابخانە لە نىگەرانىەكانيان تىدەگەن و سوپاسيان دەكەن. پىيان بلى كەوا زانىيارى نوئى دىت و پىكەوھ كارى لەسەر دەكەن.
- **دىلنپان ھەستەكانى مندالەكەت بىكەوھ.** لەجىياتى ئەوھى پەلەبىكەيت لەوھى بەخىراپى ھەولبىدەيت كىشە كە چارەسەر بىكەيت، كات بە مندالەكەت بىدە تاوھ كو بتوايت بە تەواوى ھەستەكانى دەرىبىت. گوئىبىگەر و يارمەتەيان بىدە تاوھ كو ھەستەكانيان بە وشە دەرىبىن. بۆ نمونە، ئەگەر نەوجەوانەكەت ئەو وشانەى دۆزىوھ و وتى ھەست بە غەمبارى دەكات، ھەرۇھە ھەندىك شتى وت دەبارەى ئەو شتانەى كە بىزاريان دەكات، دەكرىت لەسەر ئەم بنەمايە چەند وشەيەك دابىزىت وھ كو "بەلە، ئەمە مانابەخشە، بە دىلنپانەوھ ئىستە ھەست بە غەمبارى دەكەيت، چۆنكە ناتوانى لەگەل ھاورىكانت كاتەكەت بەسەر بەبەيت بەو جۆرەى كە پىشتر راھاتبوويت، ھەرۇھە لەبەر ئەوھى لەمالبەوھ گىرت خوارووھ، ھەرۇھە لەبەر ئەوھى زۆر شتت لەدەستداوھ كە چاوەروانى بوويت." نىشاندانى تىگەبىشتت يارمەتەيت دەدات وھ كو تىمىك بەرەو پىشەوھ ھەنگاو بنىيت.

[ئەو نىشانانە چىن كەوا مندال يان نەوجەوانەكەم كىشەى تەندرووستى مېشكىان ھەيە؟](#)

ھەندىكجار گۆرانى رەفتار و سۆزەكان نىشانەى ئەوھى كە قوتابىەكان پىويستيان بە يارمەتى زياترە سەبارەت بە تەندرووستى مېشكىان.

ئەمانە ھەندىك لەو نیشانانەيە كە بەدوايدا بگەرئيت:

- گۆران لە رەفتار يان سۆز كە پئىدەچيت زياتر لە ئاستى خۇي بېت تەنانەت لەم دۆخەي ئىستا (بۆنمونه تەقېنەوھى تورەي، مېزاجى خەماوى، ھەستکردن بە شلەژان).
- گۆرانكارىە كان زۆربەي رۆژە كە دەگرتتەو، ھەموو رۆژيەك.
- گۆرانكارىە كان ماوھەي كى دريژ دەخايەئيت (بۆنمونه زياتر لە ھەفتەيەك).
- پئىدەچيت گۆرانكارىە كان پەيوەست بېت بە بۆچوون و ھەست يان كارى رۆژانەي مندالە كەت يان نەوجەوانە كەت – بۆ نمونە، لەوانەيە ئەو چالاكايە ئەنجام نەدەن كە عادەتەن چيژى لئووردەگرن، يان ئەوئەندە پەيوەنديت لەگەندا نەبەستن بەو شتوھ زۆرەي كە خوويان پئوھگرتوھ.
- مندالە كەت يان نەوجەوانە كەت پېت دەلئيت كە ھەست بە بېتاقەت يان غەمبارى دەكات.
- ئەگەر مندالە كەت ھەستىكى دەربىر كە ئازارى خۇي پئېدات يان رەفتارى خۆكوشتن ئەنجام بدات، يەكسەر لەرئىگەي پئىپۆرانى تەندرووستى مئشكەو بەدووای چارەسەرى تەندرووستى مئشكدا بگەري (لەلای سەرەوھ و لەلای خوارەوھ تەماشاي پرتۆكۆلى فرىاگوزارى بكە).
- لەوانەيە بتەويت پئىداچوونەوھ بە لاپەرەي زانبارىە كان بكەيت لە [Noticing Mental Health Concerns for Your Child](#) يان [WITH CARE](#) – چۆن دەزانی ئەگەر پئىبوست بكات نىگەرانی تەندرووستى مئشك و باشى مندالە كەت بېت؟

چۆن يارمەتى مندالە كەم بەدەم پەيوەست بە تەندرووستى مئشكيان؟

ئەگەر نىگەرانی تەندرووستى مئشكى مندالە كەت، يەكەم ھەنگو بريتییە لە قسە كردن لە گەل مندالە كەت يان نەوجەوانە كەت. ئەمە چەند رېنمايەيە كە [چۆن قسە لە گەل مندالە كەت يان نەوجەوانە كەت بكەيت](#) كاتىك ھەست بە نىگەرانی دەكەيت دەشپت دوچارى كيشەي تەندرووستى مئشك ببەوھ.

ئەگەر ھەموو ئەو شتانەيان پئوتى كە نىگەرانت دەكەن (بۆنمونه، بىركردنەوھ لە خۆكوشتن، كەئەكەبوونى دەردەسەرى، رەفتارى ئازاردانى خودى وەكو برين) مندالە كەت دلنباكەوھ كەوا دلخوشى ئاگاداريان كرددويتەوھ و تۆش ھاوكاريان دەكەيت لە دۆزىنەوھى كەسپكى پئىپۆرى راستەقېنە تاوھكو بتوانى قسەي لەگەندا بكەيت، ھەرۆھا لەتەواوى گەشتەكەتدا لەوى دەبېت لەگەلئيان.

Children's Mental Health Ontario [رېنماي قسە كردن لە گەل مندالان تايبەت بە كۆفید-19](#) ئامادە كرددوھ.

چۆن دەتوانم يارمەتى تەندرووستى مئشك بۆ مندالە كەم يان نەوجەوانە كەم بەدەستبھېتم؟

ئەگەر تۆ، مندالە كەت يان نەوجەوانە كەت دوچارى دۆخى فرىاگوزارى تەندرووستى مئشك ھاتوون، پەيوەندى بە ئۆتۆمبېلى فرىاكەوتن بكە يان برۆ ژوورى فرىاكەوتن لە نەخۆشخانەي ناوچە كەت.

بۆردى سەرجم قوتابخانە كانى ئۆنتارېو، [Mental Health Leader](#) ھەيە كە دەتوانئيت زانبارى دەربارەي خزمەتگوزارىيە نىوخۆيە كان دابىن بكات كە دەشپت بۆت بەردەست بېت. دەتوانى لېردا [Mental Health Leader](#) لەرئىگەي مائەرەكەمانەوھ [بېدۆزىتەوھ](#). ئەمانە چەند پئىشنيارىكن.

- مندال و نەوجەوانان دەتوانن لەگەل راوئىكارە كان 24/7 قسە بكەن لەرئىگەي پەيوەندىكردن بە تەلەفۆنى [Kids Help Phone](#) لەرئىگەي 1-800-668-6868 يان ناردنى نامە بۆ 686868.
- تەماشاي مائپەرى بۆردى قوتابخانە كەت بكە بەمەبەستى ئاشنابوون بە خزمەتگوزارىيە كانى تايبەت بە تەندرووستى مئشك كە لەلایەن بۆردى قوتابخانە لە ئىستادا پئىشكەش دەكرت.

- په یوه ندى به پزیشکي خپزانه که ته وه بکه به مه به ستي پرسيارکردن ده رباره ی خزمه تگوزاريه ناوخوييه کان که ده شيت بتوانيت به کاريان بهينيت.
- نازانسه کاني Children's Mental Health Ontario کراوه ن و يارمه تي پيشکه ش به مندا ل و گه نجان ده کهن له ريگه ی ئولاین و ته له فونوه. هيچ پسپورتيکي پزيشکي پنيويست نييه و هيچ کارتيکي OHIP پنيويست نيه بو دستکه ونی خزمه تگوزاريه کان. له شوني نيشته جنيوونت سه نته ري ته ندرووستي ميشکي مندا ل [Children's Mental Health Centre](#) يدوزه وه.
- هيلي په يوه ندى [The Hope for Wellness Help Line](#) (18552423310) راويزکاري ته ندرووستي ميشک و کارکردن له قه يرانه کان پيشکه ش ده کات بو سه رجه م هاو لاتيان ره سه ني که نه دي.
- [hour Mental Health and Addictions Crisis -24](#) (The Métis Nation of Ontario (MNO) پيشکه ش ده کات له ريگه ی ته ندرووستي ميشکي تايه ت به کلتورتيکي دياريکراو و يارمه تي خووپوه گرتن بو نه وجه وانا ن، گه نجان و خپزانه کاني ئونتاريو به زماني ئينگليزي و فره نسي، تکايه په يوه ندى بکه له ريگه ی ژماره ته له فوني: 18777677572.
- پروگرامي [The Indian Residential Schools Resolution Health Support Program](#) هيلي قه يرانه کاني [National Indian Residential Schools Crisis Line](#) (1-866-925-4419) له خوده گريت که قوتابيان پيشووي Indian Residential School ن. 24 کات زميري رو، 7 روژ له هه فته يه کدا به رده سه ته.
- [The Black Youth Helpline](#) (4162859944) يان هيلي په يوه ندى بي به رامبه ر (18332948650)
- [LGBT YouthLine](#) (کورته نامه 6476944275) يارمه تي نهيني و بي ره خنه گرتن له ريگه ی ته له فون، تيکست و خزمه تگوزاري چاته وه پيشکه ش ده کات.
- [Trans Lifeline](#) (8773306366)
- بو ته ماشا کردني نه و خزمه تگوزاريانه ی که واله ناوچه که ت به رده سه ته نه مه [211 Ontario](#) به کار بهينه.
- [Kids' Help Phone Resources Around Me](#) به کار بهينه.
- [پشتيواني ته ندرووستي عه قلی زياتر بو قوتابيان ره سه ن](#)